

ความชุกและปัจจัยเสี่ยงของการถูกทำร้ายในผู้สูงอายุสตรีไทย

โรจน์ จินตนาวัฒน์ * Ph.D

กนกพร สุคำวัง ** พ.ย.ด.

ศิริรัตน์ ปานอุทัย *** Ph. D

บทคัดย่อ

การถูกทำร้ายของผู้สูงอายุแม้ว่าเป็นปัญหาทางสังคมที่รุนแรงและซับซ้อนในสังคมปัจจุบัน แต่ การศึกษาปัญหานี้ในประเทศไทยยังมีจำกัดการวิจัยเชิงพรรณนาแบบวิเคราะห์เปรียบเทียบครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความชุกของการถูกทำร้ายของผู้สูงอายุสตรีไทย และอำนาจการทำนายของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อ การถูกทำร้ายของผู้สูงอายุสตรีไทย กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุจำนวน 304 ราย ที่คัดเลือกจากการสุ่ม ตัวอย่างแบบหลายชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) เครื่องมือคัดกรองการถูก ทำร้ายของผู้สูงอายุจากสมาชิกในครอบครัว 2) แบบประเมินปัจจัยเสี่ยงของการถูกทำร้ายของผู้สูงอายุ จากสมาชิกในครอบครัว และ 3) ดัชนีบาร์เรลเอดีแอล และดัชนีจูพาเอดีแอล

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 46.4 ของผู้สูงอายุสตรีไทยมีประสบการณ์ของการถูกทำร้าย ความชุก ของการถูกทำร้ายทางด้านจิตใจร้อยละ 39.5 การเอาผลประโยชน์จากผู้สูงอายุร้อยละ 20.4 การล่วง ละเมิดสิทธิของผู้สูงอายุร้อยละ 11.5 การทอดทิ้งร้อยละ 11.2 และการทำร้ายทางด้านร่างกายร้อยละ 6.2 ปัจจัยเสี่ยงของการถูกทำร้ายของผู้สูงอายุสตรีไทย ได้แก่ทัศนคติของสมาชิกในครอบครัวที่มีต่อผู้สูงอายุไม่ดี สมาชิกในครอบครัวที่มีประวัติดื่มเหล้าและหรือเสพยา สภาพความเป็นอยู่ภายในครอบครัวไม่ดี การ ฟังพาทางด้านเศรษฐกิจ และภาวะสุขภาพ มีอำนาจร่วมกันในการทำนายการถูกทำร้ายของผู้สูงอายุสตรี ไทยร้อยละ 79.3 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001

ผลการวิจัยครั้งนี้ให้ข้อมูลที่สำคัญที่พยาบาลและบุคลากรสุขภาพอื่น สามารถนำไปสู่การวางแผน พัฒนาและจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกัน การจัดการปัญหาการถูกทำร้ายของผู้สูงอายุ ตลอดจนวางแผน ระบบเฝ้าระวังปัญหาการถูกทำร้ายของผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยงต่อไป

คำสำคัญ : ความชุก ปัจจัยเสี่ยง การถูกทำร้าย ผู้สูงอายุสตรีไทย

* อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลพื้นฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Prevalence and Risk Factors for Abuse among Thai Female Older Adults

Rojanee Chintanawat Ph.D

Khanokporn Sucamvang D.N.S

Sirirat Panuthai Ph.D

Abstract

Although elder abuse is a serious and complex social problem in modern society, study of this problem in Thailand is limited. This case comparison descriptive study was designed to identify the prevalence of abuse and to examine the predictors for abuse among Thai female older adults. The 304 Thai female older adults were obtained from multistage random sampling. Data were collected using the Elder Abuse Scale (EAS), the modified H.A.L.F. Assessment tool, the Barthel ADL Index, and the Chula ADL Index.

The findings demonstrated that approximately 46.4 % of the participants had experienced at least one abusive behavior. The prevalence rate of various types of elder abuse included psychological abuse (39.5 %), exploitation (20.4 %), violation of rights (11.5 %), neglect (11.2 %), and physical abuse (6.2 %). The predictors for abuse among Thai female older adults were negative attitudes toward aging, family history of substance abuse, bad living arrangement, financial dependency, and health status, with predictive power of 79.3 % ($p < .01$).

Study results provide significant knowledge which will enable nurses and other health care providers to develop interventions to prevent older adults from abuse, to manage the problem, and to set a surveillance plan for abusive situation among high risk groups.

Keywords : Prevalence, Risk factors, Abuse, Female, Thai older adults